

Úroveň	1. a 2. úroveň / nečtenář a začátečník
Třída	2.–3. ročník
Časový odhad	Cca 40 minut, záleží na rychlosti čtení
Rozvíjená dovednost	Čtenář zkusí reprodukovat a interpretovat podstatné informace z jednoduchého textu.
Pomůcky	Papír nebo pracovní list, tužka, obrázek s obálkou knihy, text
Zdroj	SLABÝ, Zdeněk. <i>Dášenska a Pumprlík</i> . Ilustrovala Bára Buchalová. V Praze, Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5296-9
Téma	Dobrodružství, škola

Jak postupovat

Aktivita je připravena pro nejmenší čtenáře. V úvodu ukažte dítěti obálku knihy (pracovní list) a zeptejte se ho: *Kdo je asi dívka na obálce knihy a co bude asi prožívat? Jaké má asi dívka na obrázku vlastnosti, jaká podle tebe je? Co ještě z obálky vyčteš?* (úkol 1). Obrázek nemusíte tisknout, stačí jej dítěti ukázat na monitoru/displeji. Chvilu si s dítětem o jeho nápadech povídejte a pak přejděte ke čtení.

Úryvek na pracovním listu může dítě přečíst nahlas samostatně, ale můžete mu jej přečíst vy (nebo se ve čtení střídát, doporučujeme u nižší úrovně), pokud máte možnost zapojit více dětí, tak mohou děti číst text střídavě ve dvojici či větší skupině.

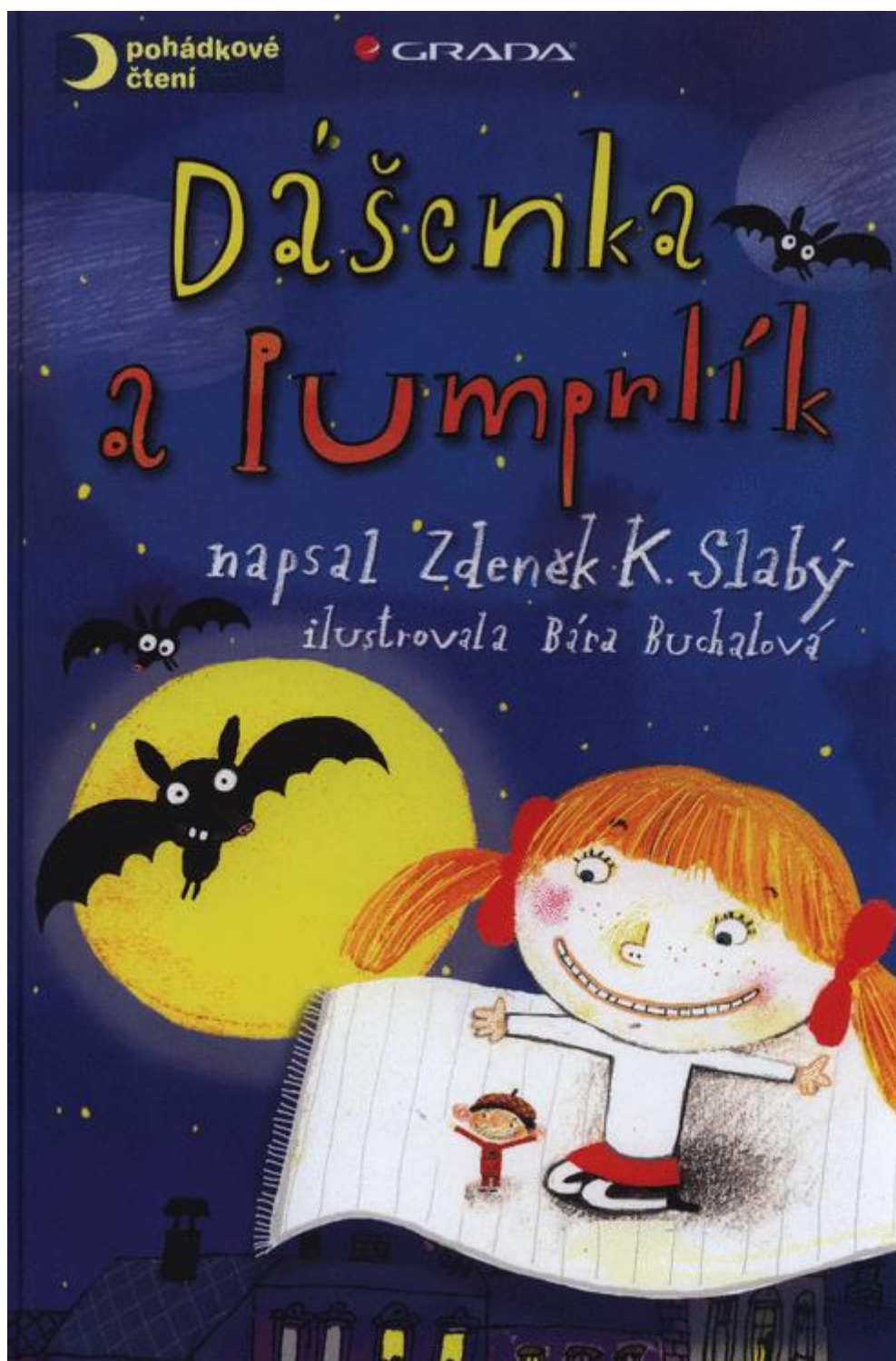
Po přečtení textu vybídněte dítě, aby se vžilo do role Dášanky a napsalo kamarádce/kamarádovi krátký dopis o tom, co v Nesmyslově zažila: zda se jí tam líbilo a zda by chtěla, aby to v její škole bylo podobné. Jak se chovali nesmyslovští spolužáci a jaká byla nesmyslovská paní učitelka. Za co děti pochválila, co se jí nelíbilo. Dopis může dítě doplnit nakreslením obrázku.

Pokud pracuje více dětí společně, mohou dopis vymýšlet i psát ve dvojicích. Dopis si pak společně přečtete a můžete si povídat o tom, zda dítě někdy nějakou podobnou situaci ve škole (nebo ve snu) samo zažilo nebo někdo z jeho kamarádů. Dopis můžete také doma umístit na nějakém viditelném místě.

Na závěr je vhodné dítě vyzvat, aby zhodnotilo svou aktivitu. Můžete využít jednoduché odstupňování na poslední straně metodiky. Je vhodné hodnotit aktivitu hned po ukončení činnosti, aby se děti sebehodnocení naučily. Nemusí to být nic složitějšího, důležité je činnost uzavřít.

Úkol 1: Podívej se na obálku knihy Dášenka a Pumprlík a odpověz na otázky:

Kdo je asi dívka na obálce knihy a co asi bude prožívat? Jaké má asi dívka na obrázku vlastnosti, jaká podle tebe je? Co ještě z obálky vyčteš?

Úkol 2: Zkus se vžít do role Dášenky a napiš své kamarádce/kamarádovi krátký dopis o tom, co jsi jako Dášenka v Nesmyslově zažil/a. Můžeš psát, zda se ti (Dášence) tam líbilo a zda bys chtěl/a, aby to ve tvé škole bylo podobné. Jak se chovali nesmyslovští spolužáci a jaká byla nesmyslovská paní učitelka. Za co děti pochválila, co se jí nelíbilo. Obrázek můžeš doplnit kresbou.

Dášenka a Pumprlík

Pumprlíci jsou nesmírně vynalézaví, dokonce ještě vynalézavější než vynálezci hodinek nebo lenošek. Dášenčin Pumprlík je navíc znalec cizích pohádkových krajů. V noci přilétá na svém šedém koberečku, Dášenka si k němu přisedne a letí...

Uplyne chvilka a už jsou v Nesmyslově. Dášenka natošup sedí v nesmyslovské škole.

„Kolik je jedna a jedna?“ vyptává se učitelka.

Všechny děti sedí v lavicích jak pecky v třešních, pohlížejí zarytě před sebe a mlčí. Jen Dášenka se hlásí: „Prosím, prosím... To už vím: jedna a jedna jsou dvě.“

Učitelka se zamračí: „Dášenko, Dášenko, už jsi zase uměla... Jak si to vlastně představuješ? Jestli se budeš pořád hlásit, nedostaneš nikdy hvězdičku. Podívej se, jak jsou ostatní děti hodné a přičinlivé, podívej se, jak hezky neumějí. Ty budou mít určitě na vysvědčení jedničku. Ale co s tebou? Tobě dám asi pětku...“

„Ale to je nesmysl,“ diví se Dášenka.

Natotata obědvá Dášenka ve školní jídelně. Má hlad – sní zeleninovou polévku, hovězí maso s rýží a tvarohový moučník.

„Jé!“ „Jú!“ žalují ostatní děti, „prosím, Dášenka všechno snědla. Ale úplně všecičko!“

Učitelka se zase zlobí: „Dášenko, Dášenko, kolikrát ti mám opakovat, že stačí, když se v jídle jen trošku porýpeš? Podívej se na Jirku, jak pěkně nejedl polévku. Nebo Gustávek – vidíš, jak roztomile vyklopil Aničce maso i s omáčkou na zástěru? Z nich si vezmi příklad... Až teď půjdeme do cukrárny, sní každý určitě deset indiánků s čokoládovou polevou, pět

žloutkových věnečků se šlehačkou, čtyři kokosové kostky a tři ananasové zmrzliny. Ale ty? Ty jsi nenapravitelná: budeš na cukroví ohrnovat nos... Pamatuj si, že bez dortů a bez cukroví budeš nemocná, protože budeš mít málo vitamínu S."

„Ale to je nesmysl,“ diví se Dášenska.

Ale to už je Dášenska ve školní družině. Maluje si stříbrnou zahradu se zlatými stromy na bílou čtvrtku, velkou skoro jako deska lavice. Dášenska ráda kreslí veliké obrazy, na kterých jsou zahrady a domy a slunce – hned několik sluncí, aby zahradám a domům bylo hodně teplo. Někdy maluje taky déšť, který padá z nebe a čárkovaně zalévá celou čtvrtku, nebo dokonce dva deště, které spolu uličnický zápolí. Její spolužáci lezou po lavicích, bijí se knihami, sešity a pravítky hlava nehlava, hulákají, povykují, křičí, ryčí a dupou, až se školní budova otřásá.

Pepíček našel pod tabulí velkou láhev plnou inkoustu a hned přišel na výtečný nápad: s šibalským úsměvem polévá ostatní žáky. Inkoustové kaňky vyskakují opřekot z láhve, usedají děvčatům na zástěrky, lezou po svetrech, balancují klukům po kalhotách.

Učitelka si zálibně prohlíží výskající, pískající, zápasící a ušmudlané děti a spokojeně pokyvuje hlavou. Vtom zpozoruje Dášenku, která uprostřed všeho hluku a zmatku klidně sedí a kreslí.

„Dášenko, Dášenko!“ pokárá ji ostrým hlasem. „Už toho mám opravdu dost! Copak neumíš zlobit? Kdybys alespoň trošku zazlobila, kdybys na mě aspoň vyplázla jazyk nebo udělala dlouhý nos... Ale to ty ne! Že mi to děláš naschvál? Řekni mamince a tatínkovi, ať přijdou co nejdříve do školy; musím jim povědět, že už s tebou ani v družině není k vydržení...“

„Ale to je přece nesmysl,“ diví se Dášenska.

Na závěr si zkus zhodnotit svou aktivitu. Je vhodné hodnotit aktivitu hned po ukončení činnosti, dokud si vše dobře pamatuješ. Můžeš využít jednoduché odstupňování níže, aby ses sebehodnocení naučil/a.

Dařilo se mi vyčíst z obálky knihy mnoho informací, měl/a jsem spoustu nápadů. Dokázal/a jsme se soustředit po celou dobu čtení. Podařilo se mi pochopit hlavní události v příběhu a vytvořit krátký dopis.

Při předvídání z obálky knihy se mi dařilo s částečnou dopomocí. Při čtení jsem měl/a trochu problémy se soustředěním. Napsal/a jsem krátký dopis, některé události jsem potřeboval/a dovysvětlit, abych o nich mohl/a napsat.

Podařilo se mi z obálky vyčíst několik jednoduchých informací, při dalším předvídání jsem potřeboval/a více dopomocí. Při čtení se dokážu soustředit jen na chvíli, potřebuji dělat časté přestávky. Příběhu jsem s dopomocí porozuměl/a a zvládl/a jsem napsat několik vět dopisu kamarádovi.

Jak mě to bavilo?

